

Notat om Obama`s Afghanistan-strategi, om Karzai-administrationen & lokale krigsherrer & Taliban, Pakistans rolle, USA & danske tropper ud & politiske løsninger:

Af Lance Jensen. - Tidligere sekretær i Enhedslistens folketingsgruppe. - 12. marts 2010.

Dette notat foregiver ikke at komme rundt om alle vinkler i krigen og konflikten i Afghanistan samt den danske rolle i dette. Jeg har prioriteret Obama`s ”nye” strategi og dens forudsætninger og mangler. Om nødvendigheden af ”intelligence” og manglen på samme. Om den rolle som Pakistan og dets interesser spiller. Om det helt uoverskuelige afghanske stamme- og klan-samfund. Om det håbløse i en militær løsning på noget som grundlæggende er en national konflikt. Om ”terrorisme” som undskyldning for fortsat militær intervention, og som man samtidig blæser op til noget som ellers ikke ville være. Om spild af danske soldater & penge, som kunne være givet bedre ud til opbygning af Afghanistan. Om hvordan det formentlig i løbet af få år vil ende i en politisk ”løsning”, som kan tilfredsstille Taleban & Pakistan og andre (?).

Oprindeligt var Obama imod at sende flere tropper til Afghanistan fordi han ikke ønskede at komme i samme situation i Afghanistan som George Bush jun. gjorde i Irak. Han ønskede ikke krigen i Afghanistan skulle blive *hans* krig. Nu er den blevet det for alvor med de beslutninger som han traf i november & december måned sidste år.

Hvad er hovedindholdet af hans plan for Afghanistan:

Han har besluttet at sende yderligere 30.000 amerikanske tropper til Afghanistan med det formål at indlede en offensiv imod Taliban, specielt i Helmand-provinsen, hvor Taliban står stærkest. Taliban skal slås tilbage for at give plads til den officielle afghanske hær, politiet og den afghanske administration efterfølgende. Det er overordnet meningen at tilbagerulningen af Taliban her i løbet af første halvår af 2010 skal sikre at Karzai-regeringen og hæren kan sætte sig fast i Helmand-provinsen og andre steder. Senere i notatet vil jeg komme ind på at det såkaldte ”kompromis” mellem Det hvide Hus og Pentagon – som ville have en styrke på 40.000 mand – ikke er et kompromis. Pentagon får i realiteten de 40.000 mand, ja mere til, hvis vi indregner de mange tusinder ”private” militærfolk som allerede er i gang med deres militære opgaver. Samtidig har Obama sagt at de 30.000 mand skal hurtigt ind, for at de kan rykke hurtigt ud! Han nævner selv Juli 2011 som det tidspunkt, hvor de første tropper skal begynde at vende tilbage til USA. Men når man nærlæser hans bemærkninger og samtidig hører fra forsvarsminister Robert Gates at denne dead-line i sidste ende afhænger af udviklingen i Afghanistan, så skal man ikke lægge for meget i denne dato: ”Our current plan is that we will begin the transition in local areas in July of 2011...but we will evaluate in December 2010 whether we believe we will be able to meet that objective. If circumstances dictate in December, the president always has the freedom to adjust the decision”, sagde Robert Gates ifølge Financial times den 3. december 2009.

Her følger så en opsummering af hvad der tegner sig af politisk rationale i Obama-regeringen & Pentagons analyser af den afghanske situation:

For det første er Obama, forsvarsminister Robert Gates og en lang række andre politikere & diplomater og militærfolk enige om at Taleban ikke kan elimineres militært! Ifølge en længere

artikel i New York times den 6. december 2009 skulle forsvarsminister Gates på ét af de mange interne møder i Det hvide Hus forud for Obama's endelige beslutning, have konstateret at Talebanerne er en del af hele det politiske system i selve Afghanistan, de er ikke udefra kommende "terrorister", men født, opvokset og hjemmehørende i det afghanske samfund! Denne sene banale erkendelse skulle der nu være bred dækning for i både i Det hvide Hus, forsvarsministeriet og i militæret. Allershøjest kan der måske drives en kile ind imellem de forskellige fraktioner som udgør Taleban. Mellem dem som kunne "overtales" til at indgå i et politisk system- og regeringssamarbejde med Karzai-administrationen, og dem som var "håbløse" at overtale til et sådan projekt. De 40.000 mand skal simpelthen i første omgang standse Talebans fremgang, rulle dem tilbage og dermed skabe betingelserne for at den afghanske hær kan tage over. Men der var samtidig to betingelser som skal være opfyldt før man kan komme dertil:

For det andet var det derfor en nødvendighed at den officielle afghanske hær og politiet blev i stand til at udfylde den rolle, som det amerikanske militær & NATO-styrkerne har pt. Det vil sige der skal ske en kraftig forøgelse af den afghanske hær, samtidig med at den skal i langt bedre træning og have sit militære udstyr forbedret. Det bliver noget af en opgave. Dels er den afghanske hær plaget af deserteringer – hele 25% af dem som indgik i den afghanske hærs træningsprogrammer sidste år deserterede! Samtidig ved vi at situationen er endnu værre i det afghanske politi – plaget af korrupsion, af narkotika-misbrug blandt betjentene, en dårlig løn, dårlig motivation mht. at sætte livet på spil overfor Talebanerne. Officielt skulle den afghanske hær pt. bestå af 94.000 mand, men eksperter og militærfolk sætter det reelle antal til omkring 40.000. Men planen som Obama opererer med skal bringe de 94.000 mand – på papiret – op til 134.000 mand til efteråret og helt op til 250.000 igen et år senere (efteråret 2011). Desuden er det planen at politistyrken skal ekspandere fra det officielle tal på 93.000 til 160.000! Det lyder på almindelig dansk helt vildt og udtryk for ønsketænkning, men det er jo en tal-leg som også blev kraftigt brugt i Irak og tidligere i Vietnam. Udover det urealistiske i disse tal for den afghanske hær og politiet, kan man spørge sig selv, hvem andre end USA er der til at finansiere op til 400.000 mand under våben i ét af verdens fattigste lande, som ikke kender til skat, ikke kender til nogen centraladministration som har magt eller penge, eller vilje til at bekoste en sådant projekt. Det er i hvert fald en måde at sikre at den afghanske hær, politi og administration fortsat vil være USA's ansvar.

Ifølge en artikel af Jørgen Dragsdahl i Information den 19. november 2009 så blev "Udvikling af sikkerhedsstyrkerne forsømt indtil 2007/2008. Nogle fremskrift er sket siden, men bestræbelserne er stadig hæmmet af helt utilstrækkelige ressourcer....Generalinspektøren i det amerikanske forsvarsministerium kunne i en rapport dateret 30. september konkludere, at `enhver udvidelse` af den afghanske hær hinsides de 134.000 `kan vise sig problematisk`, idet systemet for træning og udrustning allerede er bragt til bristepunktet. Hindringerne er bl.a.: Hæren mangler officerer og befalingsmænd. Vigtig udrustning mangler. Faciliteterne til træning er utilstrækkelige. Evnen til konstruktion af nye baser er begrænset. Hærens forsyningsenheder har begrænset kapacitet. Udvikling af kompetente ledere med den rette etik tager tid... Generalinspektøren oplyser, at eksisterende planer regner med 5.688 ansatte i træningsprogrammet, men i praksis har NATO kun 2.928 ansatte....Og dette underskud er altså beregnet, inden en fordobling af styrkemålet og de følgende behov for flere trænere....Tirsdag kunne New York Times oplyse, at EU's træningsmission, som ledes af den danske politimand Kaj Vittrup, stadig er underbemandet, mangler køretøjer, og ikke har udviklet et træningsprogram".

Så når vi i disse dage får at vide at Kaj Vittrup holder op her halvanden måned før hans ansættelse udløber – men hvor alle havde regnet med at han fortsatte – så er det måske et tegn på at han ikke skal nyde noget af at drukne i dette hav af inkompetente planer og aldeles

utilstrækkelige ressourcer på alle leder og kanter. Så hellere starte en ny civil karriere op indenfor et velbetalt lederjob i uddannelse af politi i en privat organisation ("Private contractors") til lignende situationer andre steder i verden, i stedet for at drukne i et hav af kommende fiaskoer og deres ansvarsplacering i Afghanistan-konflikten. Så det er med at komme ud før det hele falder helt sammen, og ansvaret og skylden skal placeres og aben vandre rundt blandt alle ledende som er indvolveret. Han kan ikke gøre for tingenes tilstand, men det nytter ikke noget når det hele klasker sammen, hvad det formentlig gør på et eller andet tidspunkt i de kommende år.

På de interne møder, som der var rigtig mange af før Obama traf den formelle beslutning refereret ovenfor, spurgte præsidenten Pentagons repræsentanter om beløbet for Afghanistan-krigen: han blev chokeret over at høre at det samlede beløb for et amerikansk 10-års militært engagement ville beløbe sig til det samme som hele det amerikanske sundhedssystem koster Obama!

Derfor sagde han i den officielle tale ved West Point Militærakademiet den 3. december 2009, hvor han annoncerede beslutningen om at sende yderligere militær til Afghanistan, at "vi har ganske enkelt ikke råd til at se bort fra omkostningerne ved krigen". Om strategien med at den militære situation i løbet af dette år og næste år skal kunne overtages af Karzai-administrationen & hæren, sagde Obama's omrejsende Afghanistan-problemerkuser, Richard Holbrooke – vor tids mini-Kissinger, da han er lige så brutal og skånselsløs i sine imperiale handlinger som Henry Kissinger var det under Vietnam-krigen – følgende til verdenspressen forleden: "you can't occupy every piece of terrain, so the real key is building and transferring control to the Afghan security forces....I'm not ready to predict how it its going to turn out because it is a difficult challenge....We need to work with the Afghans to produce a force structure which is trained, equipped, literate...You can't have a police 90% illiterate. Police have to be able to read ID cards... They need to be off drugs. The attrition rate is very high", citeret i Financial Times den 5. marts 2010.

Den tredje betingelse for at Obama-Gates-strategien skal lykkes, er den interne situation i Pakistan. Det handler her om at ændre situationen i grænseområderne således at Taleban i Afghanistan ikke længere kan trække sig tilbage til disse grænseområder for at skjule sig og for at de ikke skal kunne få våben og træne i disse pakistanske områder. Samtidig handler det også om at tvinge den pakistanske hær og det pakistanske efterretningsvæsen til at lægge stilen om i forhold til pakistans og afghanistans Talebanere! Derfor så vi de militære offensiver i Pakistan efteråret 2009. Men denne offensiv var ikke rettet mod Taleban i Afghanistan, men Taleban i Pakistan, som er to forskellige ting og bevægelser. Taleban i Afghanistan er en hovedfaktor, måske regeringsbærende i fremtiden, i Pakistans bufferzone, Afghanistan! Taleban i Pakistan er derimod en trussel mod den pakistanske centralregering og mod hærens kontrol af Pakistan som sådan. Det pakistanske efterretningsvæsen, ISI, spillede allerede under mujahedinernes krig mod Sovjet for flere årtier siden den afgørende rolle for mujahedins succes. De trænedede mujahedin, de forsynede dem med penge, med militært isenkram, som igen blev leveret af USA bl.a. med saudisk finansiering. ISI – eller dele af ISI – har fortsat kontakt til Taliban i Afghanistan. Det er et led i Pakistans geopolitiske interesser at stå på god fod med og sikre sig en buffer-zone i form af et venligtsindet styre i Afghanistan, landet mellem Pakistan og Indien. Det er heller ikke tilfældigt at Indien har gjort sine hoser grønne overfor Karzai-regeringen med handel- og økonomisk hjælp, for derigennem at pleje indiske geopolitiske interesser i Sydasiens. Karzai har gentagne gange angrebet Pakistan for at hjælpe Taleban og ikke gøre noget for at eliminere deres militære aktiviteter fra pakistansk område. Pakistan har i mange år spillet et dobbeltspil overfor USA: Dels er de afhængig af de mange milliarder dollars som Pakistan har fået fra Bush-administrationen i gavebistand, handelsbistand og - ikke mindst – militær bistand. Men den pakistanske regering har hidtil modstået presset fra

USA om at skride effektivt ind overfor Talebanerne. Dette udfra en filosofi om at USA nok på et eller andet tidspunkt forsvinder fysisk med deres mange soldater og isenkram, men Afghanistan & Taleban vil altid være der! Det er et af de uafklarede spørgsmål, om den afghanske hær & ISI nu er ved at blive presset til at vælge side og nødtvungent er begyndt i praksis at hjælpe USA mere end de hidtil har gjort. Hvis der sker et reelt omsving her i specielt ISI, så vil det klart gavne USA. Det behøver ikke engang være hele ISI som står bag den reelle tilnærmelse til USA, bare det er dem som har den nødvendige *intelligence* om Taliban i Afghanistan.

Kampen om at vide hvem der er hvor & hvornår & kampen om at infiltrere hinanden!

Ifølge George Friedman, som regelmæssigt kommer med sikkerhedsmæssige og geopolitiske analyser i Stratfor, som intelligence-skriftet hedder, vil kampen om at infiltrere hinanden og øge ens viden om den anden parts operationer – før de finder sted, kunne afgøre meget. Ifølge ham er det usandsynligt at USA og Karzai-administrationen kan hamle op med Taleban i forhold til *intelligence & infiltrering*. Her er Taleban allerede lykkedes med en omfattende infiltrering af både hær & politi i Afghanistan. Han mener ovenikøbet at i takt med at USA presser Karzai-regeringen til at optrappe rekrutteringen til hær og politi kun vil øge antallet af skjulte Taleban-tilhængere i sikkerhedsstyrkerne. Udover at de også har infiltreret den civile administration eller simpelthen har rekrutteret eksisterende ansatte i civiladministrationen som ikke længere vil støtte det korrupte og inkompetente Karzai-styre. Men der hvor *intelligence & infiltrering* kan lykkes og gøre en forskel, er i Pakistan. Her bedømmer han Pakistan's *Inter-Services Intelligence* (ISI) til at være den eneste gruppe, enhed, som kan infiltrere Talebans netværk, og derigennem sikre amerikanerne forhåndsinformation om deres leders bevægelser, om planlagte aktioner, skjulesteder o.l. Denne form for information kunne også hjælpe den afghanske hær til at få nogle hårdt tiltrængte "sejre" at vise frem for den afghanske befolkning, for derigennem at svække tilslutningen til eller accepten af Talebanere i lokalområdet. George Friedman siger ligeud at hvis dette ikke lykkes så vil hele Obama's strategi om en militær oprustning for at berede vejen for den afghanske administration, ikke lykkes! Så vil den falde på gulvet på samme måde som præsident Nixon's vietnamiseringsplan af Sydvietnam også mislykkedes, og hvor det sydvietnamesiske styre og hær faldt sammen, kollapsede i løbet af få uger og måneder i marts/april 1975. Det hjalp ikke regeringen i Sydvietnam at have en hær – ARVN – under våben på næsten 1 million mand, når Nordvietnam og befrielsesbevægelsen i Syd havde infiltreret både den vietnamesiske regering, administration og hæren. Derfor vidste Nordvietnam & befrielsesbevægelsen konsekvenserne af vedtagne militære operationer nærmest før ordrerne var skrevet ud til de lokale enheder af ARVN. Desuden var der sket en dyb demoralisering i den sydvietnamesiske hær efter USA havde trukket sine tropper ud. I sin analyse i Stratfor fra den 2. december 2009, gør Friedman meget ud af betydningen af intelligence, og af den slags som kun infiltration kan udgøre og som kun kan leveres af mennesker, og ikke af maskiner eller våben.

Hvorfra George Friedman henter sin pessimisme kan bl.a. være i de oplysninger og analyser som er opsamlet i en artikel af Tom Engelhardt og Nick Turse med titlen: "Making sense of the New CIA Battlefield in Afghanistan", bragt i den fremragende mail-service fra TomDispatch.com der kan anbefales på det varmeste.

Manglen på amerikansk intelligence om hvad der sker i Afghanistan står beskrevet i en sønderlemmende rapport af en general i den amerikanske hær og vicechef for 'the staff of intelligence in Afghanistan' for både USA og NATO-styrkerne: general Michael Flynn skriver at de amerikanske intelligence officerer er "ignorant of local economies and landowners, hazy

about who the powerbrokers are and how they might be influenced...and disengaged from people in the best positions to find answers...Eight years into the war in Afghanistan, the U.S. Intelligence community is only marginally relevant to the overall strategy". Det må siges at være barske ord i januar 2010, ovenikøbet af en højtstående insider i hele det amerikanske militære establishment i Afghanistan.

Denne situation blev skåret ud i pap da en dobbelt-agent for CIA og Taleban, men i sidste ende reel Taleban-agent, jordaneren Hunam Khalil Abu-Mulal al-Balawi, sprængte sig selv i luften *tilsammen* med en række vigtige og uundværlige CIA-ledere i Afghanistan!

Han havde fået adgang til en CIA-base i Afghanistan fordi han sagde han kom med tophemmelig viden om al-Qaeda's toplederskab. Og forventningerne fra CIA's side var store til hans oplysninger, fordi han tidligere havde vist sig at kunne levere varen. Så vigtige blev hans formodede informationer skønnet at være, at blandt de syv CIA-personer til stede i lokalet, var dels chefen for CIA-basen dér, sammen med nr. to i toppen af CIA's lederskab i hele Afghanistan. Desuden var en kaptajn i den jordanske efterretningstjeneste, Sharif Ali bin Zeid som i sin tid havde rekrutteret ham, til stede og blev ligeledes dræbt. Desuden var to af de andre dræbte fra Xe Operatives (det tidligere Blackwater) som var udstationeret som "private contractors" i FOB Chapman som basen officielt hedder. Ifølge Siobhan Gorman fra Wall Street Journal er der normalt ikke mere end 15-20 folk udstationeret fra CIA og "private contractors" i hver af de baser som findes i Afghanistan med det formål at indsamle intelligence. Derfor er det da interessant at journalisten Mark Mazzetti fra New York Times skriver at CIA har opbygget et helt øhav ("archipelago") af sådanne baser rundt om i Afghanistan. Udover dette kan Wall Street Journal oplyse at udover den planlagte militære oprustning af Pentagon i de kommende måneder, planlægger CIA at udvide deres mandskab i Afghanistan her i 2010 med 20-25% i erkendelse af at den hidtidige indsamling af intelligence, ikke har været god nok, omfattende nok. Ifølge Julian Barnes fra Los Angeles Times vil det betyde at den samlede CIA-udstationering i Afghanistan, vil gøre udstationeringen af CIA-mandskab til én af de største i organisationens historie!

Men det bliver svært at erstatte de hovedpersoner som blev dræbt af Taleban-dobbeltagenten i FOB Chapman. En unavngiven NATO-officer siger til New York Times: "These were not people who wrote things down in the computer or in notebooks. It was all in their heads...(the CIA is) pulling in new people from all over the world, but how long will it take to rebuild the networks, to get up to speed? Lots of it is irrecoverable". Opsummerende skriver de to forfattere at USA's intelligence-netværk i første omgang har tabt slaget til Taleban, som synes at have bedre agenter i marken, bedre agenter til at hente information og viden.

At 'Intelligence' er mangelfuld fremgår af den bombeaktion som NATO foretog søndag den 21. februar i det sydlige Afghanistan. Her bombede USA tre civile minibusser. Det kostede 27 civile livet og vakte stor opstandelse i NATO og hos den ledende hærchef for NATO-styrkerne, Stanley McChrystal, som fik et føl på tværs, ifølge de amerikanske aviser. Som forklaring på denne katastrofale fejlbombning siger Karsten Marrup, lederen af Institut for Militære Operationer på Forsvarsakademiet, at "NATO kan overordnet ramme de mål, de ønsker, men der er ikke noget præcisionsvåben, der er bedre end de efterretninger, som man bruger. Våbnene rammer det, de skal, men det hjælper ikke noget, hvis målet er forkert". Ja, man skal jo nok være leder af et militært institut for at kunne fremkomme med sådanne selvfølgeligheder.

Nu er det jo ikke første gang at USA fejlbombet, det har tyske enheder også gjort for få måneder siden i Afghanistan, hvad der forårsagede en større skandale i Tyskland. Mest fordi det hele blev forsøgt bortforklaret af forsvarsministeren. "Efterretninger" har det med at være afhængig af den/dem som leverer efterretningerne. I tilfældet med de 27 dræbte kan vi ikke få

at vide, hvad der konkret lå til grund for bombningerne. Det er meget bekvemt klassificeret som militære oplysninger. Derfor ved vi ikke om der var tale om ufuldstændige efterretninger. Om det var besluttet fejlagtige efterretninger. Om der simpelthen "bare" var tale om at man var overbevist om at der var Talebanere med i busserne, og så er de civile selv skyld i det hvis de ryger med. Eller om der var tale om en bevidst fejl-efterretning af lokale afghanere, som skulle sørge for at der blev skaffet lokale rivaler/konkurrenter af vejen. Det er set før, både i Afghanistan og i Irak, hvor det samme jo er sket utallige gange. Men det understreger jo kun manglen på *pålidelige efterretninger* om Taleban, våben, lokale steder, depoter, hvem der leverer våben til Taleban osv.

Pundik: Kashmir & Pakistan er nøglen til det hele!

Herbert Pundik skriver i Politiken den 14. februar 2010 at "Kashmir er nøglen til Afghanistan": "De to udenlandske magter, der har noget at tabe eller vinde i Afghanistan, Indien og Pakistan, støtter hver sin side i konflikten....Et nederlag for talebanerne vil, set fra Islamabad, være ensbetydende med en sejr for Indien. Pakistan vil blive omklamret fra Indien i øst og fra et pro-indisk styre i Kabul i vest...Afghanistan er pakistansk interessessfære. Der bliver ikke ro omkring Afghanistan, før Washington forstår dybden af Pakistans interesser i Afghanistan ...ikke nok så mange militære offensiver vil fremme en holdbar løsning på konflikten omkring Afghanistan før præsident Obama indser dette". Spørgsmålet om Kashmir-konflikten mellem Pakistan og Indien er altså ifølge Pundik nøglen til at svinge Pakistan væk fra Taleban. Konflikten om det delte Kashmir har kørt mellem de to stater i over 60 år. Den indiske del er befolket af muslimer og er indirekte støttet af Pakistan som har støttet en guerillakamp mod det indiske styre. "Krigen i Afghanistan er således også en stedfortræderkrig mellem Indien og Pakistan", skriver Pundik i kommentaren. Det er ikke for ingenting at Pundik både leverer information og får/fik en "uddannelse" af det israelske Mossad.

Den seneste tids pakistanske tilfangetagelser af Taleban-ledere i Pakistan er blevet tolket som et tegn på at den pakistanske hær og ISI nu er begyndt at bakke op om USA's krav om mere helhjertede forsøg på at fange/eliminere afghanske militære og politiske Taleban-ledere. Tilfangetagelsen af lederen af Talibans militære afdeling, Mullah Abdul Ghani Baradar, samt, hævder Pakistan, 4-5 andre topledere i Taliban. USA forlangte Baradar udleveret til retsforfølgelse i Afghanistan, men det er blevet afslået af en pakistansk dommer! Men en artikel i Financial Times den 10. marts 2010 slår koldt vand i blodet på dem, som tror kampen mod Afghansk Taliban bliver optrappet af Pakistan. Som en diplomat siger til avisen så har den pakistanske regering i mange år prøvet at inddæmme og kontrollere Pakistans Talebanere og al-Qaeda i Pakistan, og "nowe they're doing more against the Afghan Talibans too, for very pragmatic reasons. At the same time, they haven't cut every tie to every militant outfit in the region". USA's afghanske problemknuser, Richard Holbrooke, sagde ugen før til samme avis, at han var usikker på om der virkelig var en ændring i den pakistanske politik. I artiklen siger en anden amerikansk embedsmand at Pakistan har noteret sig afsendelsen af de 30.000 mand yderligere og den fortløbende militære offensiv, og på den baggrund er lederne i Pakistan klar over at det er mindre acceptabelt at have lederne af Afghanistans Talibanere gående frit omkring i Pakistan. Han siger endvidere at de pakistanske handlinger kan medvirke til at øge den pakistanske indflydelse på den forhandlingssituation som på et eller andet tidspunkt vil komme. En anden, vestlig, diplomat siger i Financial Times-artiklen at "The recent arrests could be meant to demonstrate Pakistan's ability to nab key Taliban leaders, hold them, and then bring them to the negotiating table....Given Pakistan's interests and history versus India, I simply can't buy the view that Islamabad has finally turned against the Taliban and cut off all ties". Endelig siger Teresa Schaffer fra Washington's Centre for Strategic and Interna-

tional Studies at "For the Pakistan military the primary purpose is to keep Pakistan at the centre of any negotiations involving the Taliban. Keeping the Taliban in the game is important for Pakistan".

Hvis man "køber" denne analyse – og det er jeg tilbøjelig til at gøre – så er den pakistanske "arrestation" af Taleban-ledere mere en slags husarrest, måske endda en aftalt sådan. Derfor vil de aldrig blive udleveret til hverken USA eller Karzai, men forblive i Pakistan. Måske er det ovenikøbet sådan at den pakistanske "husarrest" også vil beskytte dem mod mordforsøg fra USA/CIA i selve Pakistan. Under alle omstændigheder vil Taleban-lederne være afhængig af Pakistan, også af pakistanske krav til dem i kommende forhandlinger. Det ved USA. Det ved Karzai. Det ved Taleban. Det ved alle narke-baronerne og krigsherrerne i Afghanistan. De eneste som ikke ved det, eller ikke vil vide det, er den danske regering, i hvert fald ikke udadtil. Et sådant spil vil jo være helt og aldeles ødelæggende for den folkelige danske tilslutning til dette mere og mere udsigtsløse danske militære projekt, hvor danske soldater må lade livet, miste deres førlighed, og nogle deres sunde fornuft pga. de barske krigsoplevelser.

Kampen om sjælene og magten i Afghanistan: Karzai ctr. Dostrum ctr. Taliban:

Som ovenstående klart illustrerer er de fine planer om militær, intelligence og lokal magt godt i gang. Der er ingen ende på de geopolitiske analyser, og de er sandt for dyden vigtige, når vi ved hvordan og hvorfor store som små magter i Sydasiens reagerer og handler og hvad det får af konsekvenser for USA's politik & strategi i Sydasiens.

Men den interne afghanske situation fylder ikke meget i disse geopolitiske analyser. Samtidig med at den amerikanske strategi med at lade en større afghansk hær klare paragrafferne efter de er delvist forsvundet, kan jo kun blive en realitet, hvis der er opbakning til Karzai og hæren. Og det ser unægtelig ud til at blive en kamp op ad bakke for sådan et projekt. Det er der mange årsager til:

Dels måtte Karzai den 7. marts i år nærmest stå skoleret over for et sammenrend af ældre lokale ledere da han besøgte byen Marjah efter byen var blevet rensat for Talebanere. De lokale ledere/stammeældste skældte ham ud for den udbredte korrupsion i hans administration, de var vrede over de amerikanske styrkers optræden i Marjah og at de ikke havde fået nogen som helst hjælp fra Karzai-administrationen. Dvs. der var ingen hjælp til genopbygning eller andre lignende ting, som f.eks. både Obama og Lars Løkke snakker om skal opprioriteres. Nu har de altså haft 9 år til at gøre noget ved sagen, og det eneste som der virkelig bruges penge på er militært isenkram og tropper.

Omfanget af korrupsionen i Karzai-administrationen er så stort at den nye amerikanske ambassadør i Kabul i efteråret 2009 sendte to fortrolige noter til Obama fuld af kritik af tingenes tilstand. De blev lækket af en indenfor Obama-administrationen som formentlig var imod at sende både 30- eller 40.000 tropper mere afsted. Derfor kunne New York Times den 26. januar 2010 skrive at ambassadør Karl W. Eikenberry i de to noter på hhv. 3 og 4 sider mener at præsident Karzai ikke er relevant som strategisk partner. Den foreslåede "counter-insurgency strategy" (se ovenfor) går ud fra eksistensen af et afghansk lederskab som både er i stand til at tage ansvar og udøve en suverænitet i landet. Det er Karzai hverken i stand til eller villig til. Han skriver at Karzai og hans folk går ud fra at USA ikke har noget valg i at støtte Karzai, hvis USA fortsat opfatter kampen imod terrorisme som vigtig og har brug for de militære baser i Afghanistan til brug overfor omliggende lande. Han fortsætter med at konstatere at udo-

ver Karzai selv, er der ikke nogen politisk herskende klasse som har en overordnet national identitet og politiske mål, som går ud over lokale forbindelser og derfor ikke udgør et troværdigt partnerskab for USA. Desuden udtrykte han også stor tvivl om det realistiske i at den afghanske hær og politiet skulle kunne overtage sikkerhedsopgaverne i landet i 2013. Alene det at fastholde styrkerne på det nuværende niveau kræver titusinder af nye rekrutter hvert år for at erstatte deserteringer og fald på slagmarken. Eikenberry, som er en pensioneret generalløjtnant i den amerikanske hær, skrev desuden at der var fare for at en beslutning om at sende yderligere militære forstærkninger til Afghanistan kun ville gøre den afghanske regering endnu mere afhængig af USA og NATO, udover at koste milliarder af dollars.

Det er betegnende for Karzai-regeringen og dens afhængighed af lokale herskere og narko-baroner at den mest berygtede af de lokale krigsherrer, general Abdul Rashid Dostrum, i januar i år blev udpeget til den mere ceremonielle rolle som 'chief of staff to the commander in Chief of the Afghan Army'. Det er en offentlig hemmelighed at Dostrum har henrettet tusinder af talebanere som han tog til fange da han sammen med den Nordlige Alliance og USA slog Taleban-styret på slagmarken. Desuden henretter han vilkårligt personer og grupper som han opfatter som farlige og en udfordring for hans lokale magt. Dostrum & kumpaner er ikke bedre, men måske værre end Taleban-styret var. Dostrum er chef for den uzbekiske minoritet i Afghanistan, som udgør 10% af landets befolkning. Der er dem som mener at grunden til at Karzai var nødt til at give Dostrum denne ceremonielle titel, var et plaster på såret, efter at det afghanske parlament havde forkastet 3 af Dostrums kandidater til regeringsposterne tidligere i januar måned.

USA har ingen problemer med at sådanne typer sidder i Karzai-styret og udgør lokale magt-herskere som afgør hvad der skal ske og gøres i deres område, og det ved Karzai alt om. De får lov til dette som led i en strategi for at sikre Karzai og USA at de ikke går i alliance med Taleban. Sådan er Afghanistan sammensat, sådan fungerer politik her. Samtidig er to andre af Karzai's vice-præsidenter, Mohammed Qasim Fahim og Karim Khalil tidligere lokale krigsherrer.

En anden historie fra virkeligheden i Afghanistan fandt sted i 2005 da den tidligere guvernør i Helmand-provinsen, Sher Mohammed Akhundzada, leverede tusinder af sine følgesvende til Taliban, efter at han var blevet fyret som guvernør af Karzai, efter pres fra briterne. Briterne var utilfredse med hans narkopolitik, dvs. hans fortjeneste på at handle med og dyrke opium i området. Efter fyringen i 2005 opfordrede han så op til 3.000 af sine tilhængere til at tilslutte sig Taliban! Ifølge en artikel i den engelske avis The Telegraph, den 20. november 2009 resulterede dette i et opsving i de militære aktiviteter i Helmand-provinsen som gik ud over de britiske styrker i området, der kunne se tabstallene ryge i vejret! Siden har Karzai beklaget beslutningen og sagt at det var en fejl, og lovprist Akhundzada.

Andre eksempler på den manglende sammenhængskraft i "alliancen" mod talibanerne viser en artikel i Asia Times om hvad der sker i det nordlige Afghanistan i bl.a. Mazar-E-Sharif, hvor det rapporteres at lokale magthavere opsamler store lagre af militært isenkram fra regeringen og fra USA-styrkerne som de har indsamlet/opkøbt. Og som disse lokale magthavere sælger videre, bl.a. til Taleban! Den fungerende øverstkommanderende for den afghanske hær i området, general Ghulam Mujtaba Patang, siger at det er et stort problem og de store militære lagre udgør et sikkerhedsproblem: "These weapons are trafficked to the enemies of peace and stability in Afghanistan. We can say that these weapons are a good source of supply for the Taliban as well". Journalisten fra Asia Times, Abdul Latif Sahak, fortæller at en lokal våbenhandler fortalte ham om hvordan det foregår: "I buy weapons in Jowzjan province from former militia members, commanders and even people who now have high-ranking positions in the government. I then hand them over to a bigger smuggler who takes them to the Taliban

in both the north and the south”. Senere tilføjer han at Taleban generelt foretrækker de russiske Kalashnikov, men at de også køber nye amerikanske våben som er blevet leveret til den afghanske hær og det afghanske politi!

Disse våbenlagre er opstået da der blev igangsat en nationalt indsamlingsprogram af de mange våben som havde været i omløb siden kampen mod Sovjet og kampen mod Taliban. Det betød at de mange lokale militser havde i titusindvis af forskellige våben til rådighed. Indsamlingen af disse våben var en stor fiasko. Ifølge en FN-rapport er der `kun` konfiskeret 50.000 våben, samtidig med at mere end 150 illegale lokale grupper er blevet afvæbnet. Men den største del af våbnene er blevet tilbageholdt af lokale herskere som et led i at styrke - eller fastholde - deres politiske position i områderne. Kort sagt våbnene er en vigtig faktor i det politiske og økonomiske magtspil. For eksempel har ovennævnte Dostrum kun afleveret 7.000 af de 35.000 våben som han rådede over. Siden bedømmer lokale folk i området hvor Dostrum har sin magtbasis at han nu her i 2009 i alt har indsamlet eller opkøbt – sammen med en lokal rival – omkring 100.000 stk. våben af forskellig art!

Et andet eksempel på skrøbeligheden i Karzai-styret er de ”valg” som fandt sted sidste år. Der var en så udbredt svindel med valgstemmerne at det sprang i øjnene. Her var sandelig ikke brug for fintælling. Det var svindel med grønthøstermetoden. Et berømt eksempel var det, hvor der blev afleveret flere stemmesedler end der var indbyggere i området. Lidt uprofessionelt, må man sige. Peter Galbraith, en amerikansk karrierediplomat skriver i Information den 17. november 2009 en opsummering af hele farcen om valgprocessen som foregik i to omgange, om FN's lidet flatterende rolle i dette spil. Han var fra juni til oktober 2009 FN's særlige viceudsending for Afghanistan, men mistede jobbet pga. sin kritik af valget, den måde det foregik på og FN's rolle i dette. Ovenpå denne farce kan det ikke komme som nogen overraskelse at Karzai lige har besluttet selv at overtage den nedsatte, formelt uafhængige, valgkommission, for fremover at sikre sig imod ubehageligheder fra denne! Han slipper sikkert afsted med dette. USA har ikke noget alternativ til Karzai. Karzai vil blive siddende pga. sine alliancer med Dostrum & co. Det vil også sige at det er helt usandsynligt at der vil blive skredet ind over for korrupsionen, de politiske udnævnelser som består i at sikre opbakning og loyalitet – både i kampen mod Taleban og over for ikke at give USA noget alternativ.

I det øjeblik Karzai ville prøve at bekæmpe korrupsion og inkompetence i sin regering og administration, er han færdig. Derfor kan han kun gentage verbal kritik og love bod og bedring – som i Marjah – men ikke kvalitativt ændre tingenes tilstand. Nu ser vi oven i købet helt bort fra at han sandsynligvis heller ikke har noget ønske om at ændre tingene, for det vil ikke bare medføre hans fald, men også hans privilegiers forsvinden. Karzai har i modsætning til Dostrum og lignende alliance-partnere ikke nogen lokal magtbasis, milits etc.

Taleban kan ikke slås militært, kan ikke købes, USA vil før eller siden være nødt til politiske forhandlinger!

”Taleban har ikke teknologien til at nedkæmpe USA. De har kun én mulighed: at køre dem trætte. På samme måde som de kørte russerne trætte. Hvorfor? Fordi de har en stærk vilje til at kæmpe, det har jeres soldater ikke....Mullah Omar er respekteret. Han anses for en leder både religiøst, militært og stammemæssigt. Derfor overlever han og er på en måde ved at vinde krigen mod en supermagt. Han er ærlig og kæmper for at befri sit land. Tal med ham, hør på ham – han vil gerne i dialog. De bør fortælle ham, at de vil udvikle hans land, for jeg siger dig, han ønsker udvikling i sit land. Han ønsker fred, ikke krig”, siger Amir Sultan Tarar i et interview med Simi Jan i Politiken den 9 februar 2010.

Han burde være en mand der ved hvad han taler om. Han er kendt både i Afghanistan og Pakistan som manden der var med til at træne den tids mujahedinere op. Han var på utallige dækmissioner for den pakistanske efterretningstjeneste ISI i 1980'erne. Dengang da den tids talebanere blev finansieret af CIA. Tarar var chef for træningen af titusindvis af disse afghanere, herunder Mullah Omar og en anden af de lokale stammeledere i Afghanistan, Gulbud-din Hekmatyar (som i parentes ikke står meget tilbage for Dostrum i skånseløshed og upålidelighed). Senere, i 1990'erne var han med til at danne Taleban i Afghanistan. I 1995, da Taleban erobrede byen Herat var han Pakistans generalkonsul i byen, hvor han overvågede Talebans operationer, vejledte dem og var med i dette spil og krigen, indtil de erobrede Kabul.

Tarar mener det er en komplet fejltagelse at amerikansk militær nu prøver med penge at købe dele af Taleban til at nedlægge våbnene, eller ligefrem lade sig indrullere i den afghanske hær: ”Barack Obama er i gang med en bestikkelsesstrategi. Han vil bestikke nogle og vinde dem over på sin side. Mullah Omar er meget stærk, og han kan ikke vindes med bestikkelse. Det kan disse mennesker ikke. Amerikanerne begår en stor fejl, hvorfor forstår de det ikke? Hvorfor bluffer de deres egen befolkning?”. Tarar blev efter Sovjetunionens fald inviteret til Det hvide Hus i Washington hvor han af daværende præsident George Bush, sen. blev hædret med et stykke af Berlinmuren! Han siger at alle de vestlige efterretningstjenester kender ham og hans arbejde, selv den danske efterretningstjeneste, siger han.

I de senere år er der kommet mange udsagn fra den vestlige alliances militære og politiske ledere som egentlig hurtigt burde føre til politiske forhandlinger indvolverende Taleban. Den daværende chef for de væbnede styrker i England, Sir Jock Stirrup sagde den 25. oktober 2007 i et interview til avisen Evening Standard at krigen mod Taleban ”kunne vare i mange år, ja i årtier...det er en almindelig opfattelse at problemerne i Afghanistan, og andre lignende steder rundt om i verden, kan løses med militære midler. Det er en falsk opfattelse. Militæret er en nøgle, en væsentlig del når man skal behandle disse problemer, men i det store og hele kan disse problemer kun løses politisk.....jeg tror ikke at vi skal fokusere så meget på hvad folk har stået for i fortiden. Men mere på hvad de er i dag og hvordan de vil være i morgen”, de sidste betragtninger var møntet på Taleban-lederne.

Korruptionen er det største onde, mener afghanerne!

”Ifølge de 7.000 afghanere, som har deltaget i undersøgelsen, er korruptionen det værste af alle onder i et land, der ellers nok kan byde en ærlig bondemand på ubehageligheder i form af talebanere, røvere, vejsidebomber, sult og fattigdom. I gennemsnit bruger en afghaner godt 800 kroner om året på bestikkelse og korruption. Den officielle gennemsnitsindkomst i landet er 2.200 kroner”, skriver Politiken i en artikel den 31. januar i år. Avisen citerer en undersøgelse fra UNOCD, som er FN's antinarkotika-organisation, der skal bekæmpe dyrkningen af og handelen med opium i dette verdens afgørende dyrkningsområde for opium.

Politiken har snakket med Daniel Korski fra tænketanken European Council on Foreign Relations: ”Korruption bekæmpes ikke af formaninger fra det internationale samfund. Vi har snakket om det hele tiden, men korruption er bare blevet en del af præsident Karzai's system. Tanken om, at Karzai kan regere uden denne smøreolie, er for mig helt naiv”. Men der er også godt gang i korruptionen blandt USA's egne folk. Politiken skriver i samme artikel at ”alene de enorme kontrakter på byggeri af militærbaser og forsyninger til NATO's soldater frister internationale fribyttere og firmaer, der kæmper om kontrakterne. USA har oprettet en særlig revisionsenhed, SIGAR, der skal forsøge at forhindre misbrug af de over 200 milliarder kroner som USA indtil nu har pumpet ind i landet til opbygning af den militære infrastruktur og forskellige udviklingsprojekter. I sin seneste kvartalsrapport omtaler SIGAR 38

korrupsions- og bestikkelsessager, der er under efterforskning. Af de 38 sager er afghanske statsborgere kun involveret i de 10”.

På denne baggrund har Taleban-bevægelsen oprettet et alternativ rets- og klagesystem i forhold til Karzai-administrationen. Her spiller de såkaldte Sharia-domstole en vigtig rolle. Ifølge en artikel i Information den 30. november 2009 har Taleban f.eks. i Kandahar-provinsen oprettet omrejsende hold af religiøse dommere, som rejser fra landsby til landsby og dømmer i alle former for stridigheder – fra jordstridigheder til mord. ”De tilbyder hurtige afgørelser, som oven i købet er gratis. Du skal hverken hyre advokat eller bestikke nogen, og dommene eksekveres omgående”, siger Antonio Guistozi fra London School of Economics som har udgivet bogen *Koran, Kalashnikov and Laption* om Taleban. ”Selvom mange afghanere finder Talebans form for retfærdighed barsk, er det en direkte form for justits mange foretrækker, især når alternativet er anarki”, siger Peter Dahl Truelsen fra Forsvarsakademiet til Information i samme artikel.

Taleban opkræver mange steder også skat. Rige familier skal betale 10% i skat til Taleban, mens fattige familier går fri for direkte skat, men i stedet skal give husly og mad til Talebans krigere. De beskatter også varetransporter. Opretter et sikkerhedspoliti som skal tage sig af dem som Taleban opfatter som spioner, angivere, som simpelthen bliver henrettet hvis de findes skyldige. Desuden er deres hovedindtægt skatter og afgifter på salget af og handelen med opium. Hvor stort beløbet er ved ingen, men der er ingen tvivl om at det er betragtelige beløb som via disse kanaler finder vej til Taleban. Og beløb som er afgørende for Talebans evne til at finansiere våbenindkøb og betale for underhold, mad og fornødenheder til sin milit.

Desuden opfattes Taleban generelt ikke som korrupte af store dele af det afghanske samfund. Selvom man er imod Taleban og deres religiøst-baserede domme og krav på det samfundsmæssige område, erkender de fleste at Taleban ikke kan bestikkes. De kræver nok skatter og afgifter på handelen med opium, men den enkelte talebaner må ikke modtage personlig bestikkelse.

Summa summarum: Taleban er en integreret del af dert afghanske samfund, på samme måde som Karzai, Dostrum, Gulbuddin Hekmatyar og hundredvis af andre lokale klan- og stammeledere er det. Historisk set har alle på et eller andet tidspunkt været i taktiske alliancer med den som pt. nu er ”hovedfjenden”. De skifter, måske ikke med samme regelmæssighed som årtiderne, men sådan har det været mange gange i historien. Det kræver mange års bevidst politik at ændre dette. Det ændres ikke når man som USA og NATO bare tager parti i en national konflikt og allierer sig med folk som ikke er bedre end Taleban, og hvor nogle endda er værre! Det andet ligeså klare budskab til omverdenen er at de forskellige stridende afghanske stammer, klaner og narko-baroner altid har fundet sammen hvis de blev udsat for en udefra kommende trussel imod dette system af skiftende alliancer og indbyrdes krige og handler. Det måtte englænderne erkende. Det lærte Sovjetunionen. Nu bliver det spændende at se om USA & Obama vil gå ned i rækken af de lande som forgæves prøvede at kontrollere Afghanistan. Eller om den kombinerede indsats af militær, penge og baser bliver en for stor mundfuld for de afghanske lokale ledere.

Træk tropperne ud. Send penge og bistandsfolk. Afghanistan er et land i borgerkrig, som USA og NATO og danske tropper kun gør mere umuligt at løse!

Det er kort fortalt konklusionen på en af de bedste kronikker som jeg har læst på det seneste om Afghanistan, skrevet af Mellemøstforskeren Søren Schmidt i Politiken den 22. februar 2010. Her skitserer han baggrunden for den nuværende situation, og den ligger langt fra den uendelige snak om al-Qaeda og terrorisme som fylder så meget i regeringens og mediernes omtale af Afghanistan. ”Siden USA og NATO intervererede i Afghanistan i 2001, kan udviklingen i store træk siges at være gået fra dårligt til værre til endnu værre. I 2009 angreb Taleban eller deres allierede således i gennemsnit 1.200 gange om måneden – en forøgelse på 65% sammenlignet med 2008, og i 2009 blev 2.412 civile afghanere dræbt – en forøgelse på 14% i forhold til året før. Antallet af dræbte amerikanere og NATO-soldater steg med 76% fra 2008 til 2009 (fra 295 til 520)”.

Han mener at strategien med militært at eliminere Taleban er forfejlet og ikke vil hjælpe. Tværtimod jo mere og jo længere den kører og jo mere den udbygges, jo mere umulig vil situationen blive for USA & NATO, for slet ikke at tale om den afghanske befolkning. Man skulle tværtimod opmuntre til politisk dialog mellem de afghanske parter. Der er tale om reelle konflikter og interessemodsætninger som i sidste ende intet har at gøre med USA og Vestens politik og interesser i området. Der er tale om kampe imod bestemte stammer & ledere som sidder på den centralmagt der måtte være, der er tale om modsætninger indenfor de forskellige religiøse og etnisk-baserede grupper, som både går på opfattelsen af religionens rolle i det afghanske samfund og på konkrete sociale og økonomiske interesser.

Han konstaterer at efter at Danmark i fire år har haft hovedansvaret i Gereshk er der fortsat ingen fastboende statslige embedsmænd. Området har derfor stadig ingen reel forbindelse med Kabul-regeringen. Han kommer med en række eksempler på det nytteløse i kombinationen af at holde med én part i sagen – som reelt er en borgerkrig – og samtidig satse så massivt på en militær løsning sammen med den ene part i borgerkrigen.

Samtidig med at dette notat skrives kommer så afsløringen om at de danske soldaters lokale samarbejdspartner – vicepolitichefen i Gereshk, Abdul Raziq – er fængslet for besiddelse af flere kilo opium! Ja man må grine, ”flere kilo opium”. Når der årligt produceres tonsvis af opium, og at den afghanske opiumshøst står for ca. 90% af verdens import! Politiken kan den 11. marts 2010 endvidere oplyse at de amerikanske tropper egenhændigt også har arresteret en lokal narkotika-bagmand, Haji Khan Mohammed. Den danske kommando vidste godt at Mohammed var narko-bagmand, som også handlede med Taleban. Men havde ikke foretaget sig noget. Aktionen kommer formentlig fordi NATO & USA har besluttet at gå mere hårdhændet til værks overfor dem som dyrker og forhandler opium. Den danske kommando ville da også skride ind, hvis der kom en direkte ordre fra NATO. Men den kom aldrig. Så de foretog sig ikke noget over for Mohammed. Grunden er ifølge chefen for de danske styrker i området, oberst Keld Christensen, at ”Man skal være opmærksom på det magtvakuum, der vil opstå, hvis vi fjerner en magtstruktur, som vi kender, uden at vide, hvad der kommer i stedet. Hvis vi rører for meget i den gryde, så har vi problemer. For os gælder det om at fastholde udviklingen, hvor det går relativt godt i byen”, siger han den 11. marts til Politiken.

Peter Truelsen Dahl siger til Politiken at ”Når amerikanerne kommer så massivt ind, som de er i Helmand nu, så kan man enten følge deres planer eller lade være – de gennemfører operationerne alligevel.....Jeg vil mene, at alt nu står åbent i Gereshk. To store personligheder er væk fra det illegale marked. Nu kommer der andre til. Magtbalancen er ændret, og de forskellige alliancer kan blive brudt op. De to er ganske vist anholdt, men deres familier og alliancer er fortsat vigtige magtfaktorer....Det er så nemt at sige, at dem med kriminelle forbindelser, de skal bare fjernes. Nu står danskerne tilbage og skal håndtere følgerne af det her”.

Nu skal jeg ikke rådgive nogen om denne afghanske suppedas. Men bare konstatere at den

danske oberst ikke er den mindst fornuftige i dette spil! Men bare henvis til de barske, nærmest nedladende kommentarer som den amerikanske general Michael Flynn skrev i sin opsamlende rapport om de amerikanske officerers "intelligence", altså ikke deres IQ, men deres opsamlende viden om forholdene i Afghanistan: "ignorant of local economies and landowners....hazy about the powerbrokers are and how they might be influenced... and disengaged from people in the best positions to find answers....Eight years into the war in Afghanistan, the U.S. Intelligence community is only marginally relevant to the overall strategy". Ikke engang undertegnede ville have turdet fyre en så sønderlemmende kritik af om CIA, men hvad, generalen har jo også kun haft adgang til alle officielle og interne analyser og rapportter som den amerikanske hær og CIA har kunnet levere – i og fra Afghanistan. På den måde kan man sige at virkeligheden i Afghanistan leverer sine egne stærke beviser i retssagen.

USA vil nu bekæmpe opiums-dyrkningen – sådan var det ikke tidligere!

Formelt har arrestationerne af de to topfolk fra Gerehsk-området været pga. deres involvering i opiumshandelen. Tidligere har det ikke været USA's store bekymring. Jo, man har beklaget og kritiseret opiumsdyrkningen. Men afholdt sig fra konkrete militære aktioner. Der har i årenes løb været beskrevet flere eksempler på direkte amerikansk samarbejde med lokale narko-baroner, som var vigtige for dem med hensyn til informationer og kontrol over lokale områder, så det ikke blev nødvendigt at indsætte amerikanske- eller NATO-soldater.

I den forbindelse er det værd at gøre opmærksom på at da USA rykkede ind i Afghanistan i slutningen af 2001 var det næsten slut med opiumsdyrkningen. I et notat fra den 27. januar 2006 – for godt fire år siden altså – skrev jeg bl.a.: "...i en tidligere artikel af Simon Jenkins i Guardian for få uger siden, så var der i 2001, efter Taleban var fældet, kun opiumsdyrkning i seks ud af 32 provinser da den daværende engelske udviklingsminister Claire Short fik tildelt opgaven af Blair at udrydde den eksisterende opiumsdyrkning i landet! Da hun var færdig med denne opgave kunne FN-kontoret i en rapport konstatere at dyrkningen nu var oppe at stå i 28 provinser medførende en rekord-eksport til en værdi af 2.3 milliarder dollars! Som han påpeger var det nok den mest succesfuldte engelske landbrugspolitik nogensinde`. Han konstaterer at Afghanistan nu står for 90% af Englands heroinmarked.....Denne opiumshandel er aldeles afgørende for *de lokale krigsherrer* og indirekte også for præsident Karzai.

Den måde som Taleban-styret fik gjort kål på opiumsdyrkningen før den amerikanske invasion i efteråret 2001 var til tider temmelig barsk, hvis henstillinger eller ordrer ikke var nok risikerede de lokale narko-baroner henrettelse! Taleban-styret opfattede opiumsdyrkning som u-islamisk og var på vej til stort set at gøre kål på denne! Men så var det at Blair & co. rykkede ind, bl.a. for at udrydde opiumsdyrkningen- og handelen.

Karzai er afhængig af disse krigsnarko-baroners og krigsherrers politiske støtte, da han ikke kan udøve nogen form for militær og dermed politisk kontrol i deres provinser, ja dårligt nok nogen kontrol uden for Kabul...Når dette kan ske er det igen et produkt af en kortsigtet vestlig politik: For hurtigt at kunne fælde Taleban-styret og samtidig undgå at indsætte vestlige tropper i det omfang som dette ville kræve – og dermed risikere store tabstal - så allierede man sig med lokale krigsherrer og lokale despoter og deres lokale hærstyrker. Dermed gav man disse fornyet styrke; økonomisk, politisk og militært, som de selvfølgelig har brugt til at styrke deres magt i de provinser hvor de har deres baser. Og der har vi så igen forklaringen på et en af Blair-regeringens hovedmål, før invasionen i Afgha-nistan i 2001: et begrænse og eliminere opiumsdyrkningen i Afghanistan, er der sket det stik modsatte: en opblomstring og

stigende eksport af opium....Som Forsvarsakademiets Afgha-nistan-ekspert Peter Dahl Truel- sen, siger til Information den 19. januar 2006: *Det farligste man kan gøre, er bare at fjerne afgrøderne. Det er tilmed ikke nok, at man sørger for alternativ produktion. Man skal også garantere bøndernes sikkerhed. De lokale krigsherrer vil ikke finde sig i alternativ produktion fordi det underminerer deres magt og økonomi*".

Ja, engang imellem er det bare for fristende ikke at citere sig selv for bagkloge kommentarer, som i dette tilfælde dog har den fordel at de faktisk blev skrevet for fire år siden. Nu er situa- tionen ændret og det skulle ikke undre mig om den liste som USA har lavet for få måneder siden over narke-bagmænd som skulle rammes/arresteres, er sammensat så den primært rummer dem som også handler med Taleban! Og det er hele problemet. Dem som handler med andre i Afghanistan som ikke udfordrer USA, eller ikke gør det pt., kunne så gå fri. Hvis dette er tilfældet så kan USA risikere at danne en "folkefront" af frustrerede opiiums-bag- mænd som ikke vil finde sig i at blive sat ud af spillet, og den profitable opiiums-handel over- lades til "USA-venlige" konkurrenter i området.

Der er selvfølgelig heller ingen tvivl om at afgifter og delvis kontrol med dele af opiiumsdyrk- ningen og handelen med samme er den største indtægtskilde for Talebanerne her og nu. Hvor- dan de vil stille sig i en anden situation er ikke til at spå om. Men der vil nok være nogen af dem som har fået smag for de lettjente penge. Man kan måske som en tommelfingerregel sige at jo mere opiiumspengene går ind, jo mere går islam ud af vinduet.

"Terrorisme"-kortet er sidste trumf, tror DF og regeringen!

Stillet overfor denne samlede håbløse situation i forhold til sine "allierede" i Afghanistan, ender VKO-regeringen, for her er DF jo mere hardliner end regeringen selv, altid med at trække terrorisme-kortet op af lommen som den endelige trumf! Delvis støttet af den loyale opposition: S, RV. Hvis vi ikke bekæmper Taleban i Afghanistan og sikrer os at de ikke kom- mer tilbage til magten, så vil al-Qaeda blive styrket og terrorismen blive styrket. I parentes bemærket, så er enhver snak om demokrati, kvinder og menneskerettigheder helt forsvundet fra årsagerne til at vi skal være der og gøre en forskel!

Det er formentlig sket fordi Obama også har droppet disse henvisninger. Tilbage står udeluk- kende terror-truslen. Det er meget afslørende. For det har heller aldrig drejet sig om terror- truslen i sig selv. Denne trussel er der blevet skruet op – for det meste – eller ned ned på af- hængig af hvordan situationen krævede en regulering af termostaten.

Det samme sagde man om den militære modstand i Irak. USA – og Danmark – hævdede i flere år at det var nødvendigt at optrappe og fastholde de amerikanske tropper i Irak, nød- tørftigt suppleret af den lidt sølle "villige alliance", som Danmark noget uskønt befandt sig i, for at bekæmpe terrorismen og al-Qaeda. Senere kom man – af bitter nød, og mangel på mili- tære resultater – på ideen om aftaler og belønninger til de *lokale irakisk baserede sunni-grup- peringer* der hele tiden havde stået for over 90% af den militære kamp imod USA. Sunnierne lavede så det oprydning- og udsmidningsarbejde som USA ikke kunne blandt de udenland- ske al-Qaeda-kadrer som fungerede og aktionerede udfra de sunnimuslimske områder.

Der er ingen som helst tvivl om at Taleban uden at blinke ville eliminere al-Qaeda, hvis disse ikke fortrak frivilligt fra Afghanistan, og var blevet anmodet om det af Taleban i Afghanistan. Situationen er den samme som i Irak: Hvis der kommer nogen udefra og hjælper en militært, så tager man imod den, såfremt de ikke foretager aktioner som generer den lokalt-baserede Taleban-bevægelse! Allerede i vinteren 2001 – over et halvt år før World Trade Center-flyan-

grebene fandt sted – var Taleban i forhandlinger med udsendinge fra Bush-regeringen om al-Qaeda's tilstedeværelse i træningslejre i Afghanistan. USA arbejdede på en aftale med Taleban-styret om at få disse træningslejre opløst og al-Qaeda sendt ud af Afghanistan, mod visse indrømmelser til Taleban-styret. Men WTC-angrebene ændredet det hele, for Bush så chancen for en undskyldning for at intervenere militært i Mellemøsten, men via Afghanistan i første omgang. Der var mange Afghanistan-eksperter som dengang – og siden – har sagt at hvis USA kunne komme op med garantier af politisk, sikkerhedsmæssig karakter til Talebanerne i Afghanistan, så kunne USA og Vesten sagtens få garantier for at al-Qaeda ikke ville få lov til at operere fra afghansk jord. Men det reelle problem er jo ikke al-Qaeda-terroristerne, men at George Bush, og nu tilsyneladende også Barack Obama, nærmest har brug for al-Qaeda-truslen til at legitimere krige, interventioner og militære indgreb og oprettelsen af en lang række militære baser i Sydasien og Mellemøsten, som det ellers ville være svært at "sælge" til den undrende offentlighed.

Truslen fra terrorister som al-Qaeda bliver i praksis mindre og mindre, samtidig med at denne bevægelse primært holdes i gang af USA's og Vestens militære interventioner og angreb på islamiske lande, eller det uløste palæstina-problem. USA & Vesten selv er den bedste rekrutteringsfaktor til al-Qaeda og lignende bevægelser.

Milliardstore danske udgifter til militære aktioner i Afghanistan var langt bedre givet ud til bistand, handel og konkrete hjælpeprojekter af civil karakter i Afghanistan!

Forsvarskommandoen har for kort tid siden lavet en ny opgørelse over udgifterne i forbindelse med den danske hærs udstationeringer og aktioner i Afghanistan. Ifølge Information den 24. februar 2010 har Forsvarskommandoen oplyst at de samlede udgifter for 2008 var 1.487 millioner kroner. Og det sidste ord/tal er ikke sagt i denne sammenhæng. FKO har yderligere omkostninger på 310 millioner kroner som ikke er medtaget i opgørelsen. Det er heller ikke oplyst hvor meget Forsvarets Efterretningstjeneste (FET) årligt bruger i Afghanistan via et større antal udsendte efterretningsofficerer (det er sikkerhedsstemplet, hedder det). Grunden til at disse oplysninger kom frem, skyldtes at Frank Aaen har spurgt om indsatsens reelle omkostninger. Oplysningerne er formentlig ikke komplette, og derfor har Frank Aaen spurgt om opgørelser over de samlede omkostninger år for år fra og med 2001 og frem til dags dato.

Men alene et års militære aktioner og militær tilstedeværelse i Afghanistan koster altså 1.5 milliarder danske kroner! Hvis man indregner de foregående års milliarder – uden at sætte beløbene i de første år til det samme som år 2008 - så må man konstatere at enormt spild af penge og ressourcer, for slet ikke at snakke om soldaternes liv og lemmer!

I en lignende artikel i Politiken den 8. februar 2010 bliver økonomidirektør Niels Gotfredsen fra Forsvarsministeriet spurgt:

de 1.5 milliarder dækker ikke afskrivning på materiel, som bliver ødelagt af Taleban eller slidt op i ørkenen? : "Nej, det er ikke regnet med i merudgifterne. Det, at vi er rigtig i krig, betyder også noget for træning, transportudgifter og ammunitions-forbrug under træning. Alting bliver bare dyrere, når hele systemet bliver indstillet på skarpe missioner".

Så de egentlige omkostninger ved krigen i Afghanistan er langt større end 1.5 milliarder kroner om året? : "Vores samlede omkostninger er langt højere end det, der optræder som nettoudgifter. For det første er der alle grundudgifterne og så er der afskrivninger på materiel, vi taber, og det langt hurtigere slid på materiellet".

I artiklen står der f.eks. at ”...Taleban eller det afghanske ørkensand har smadret knap 100 pansrede køretøjer, heraf 4-5 – forsvaret vil ikke oplyse det præcise antal – af de dyreste kampvogne med en anskaffelsespris på over 30 millioner kroner stykket....Når man fra militærfolk med årelangt kendskab til prisen på en krig hører, at en enkelt kampgranat koster 6.000 kroner, og at de tre danske Leopard 2-kampvogne alene i en skudveksling brugte 136 granater svarende til 816.000 kroner, så begynder man at forstå krigens økonomiske omkostninger. Når danske morterer affyres, kan der godt gå 100 granater af 1.000 kroner stykket på en træfning. Et skud til det tunge maskingevær koster i underkanten af 100 kroner, og 100 skud er hurtigt brugt i en TIC (Troops in contact – eller træfning på soldatersprog). Så begynder man at forstå regningens størrelse”.

Det er let forståeligt at regeringen, dens støtter og det danske militær – for et ”forsvar” har vi jo ikke længere – ikke vil snakke for meget om sådanne milliard-beløb. Og de vil slet ikke snakke om de spildte milliarder af kroner, når vi om få år er fremme ved at Taleban inkluderes i de politiske forhandlinger, at der bliver en samlingsregering i Afghanistan af en ny karakter, Taleban ikke er elimineret, men får reel magt og indflydelse. Det eneste som vil komme ud af over 10 års forgæves militære kampe og ofre - ikke kun af danske soldater, men primært afghanere, herunder civile i hobetal og i flertal - er at al-Qaeda bliver forment adgang til afghansk jord. Noget som man kunne have fået årevis forinden og langt ”billigere” end det bliver når vi når frem til målstregen.

Der er ingen lette løsninger i Afghanistan, og der er ikke nogen ”gode” løsninger. Det har der sådan set aldrig været! Men de mange års krige har kun gjort det sværere. Frank Aaen var i en kommentar i Politiken den 18. november 2009 inde på at efter - eller sideløbende med at de amerikanske tropper og NATO-tropperne trak sig ud, kunne der indsættes en fredsbevarende styrke til at sikre – både civile afghanere og parterne i den væbnede konflikt – at der ikke blev igangsat nye erobnings- og hævntogter overfor modparten. En god idé, som imidlertid ville kræve en accept af parterne i borgerkrigen i Afghanistan. Det er heller ikke umuligt, hvis både Karzai, Taleban, Dostrum og de mange andre parter i konflikten internt i Afghanistan er klar over at USA og NATO trækker sig ud. Det vil i sig selv lægge et pres på dem. Men det vil også sige at danske soldater ikke kan fungere som medlemmer af en *fredsbevarende styrke*, medmindre de direkte bliver bedt om det af de indvolvede parter internt i Afghanistan. Hvis nogen af konfliktens parter opfatter danske soldater som led i krigen mod dem, før den fredsbevarende styrke sammensættes og sættes ind, så kan de ikke opfylde rollen som upartisk fredsbevarende styrke.

Der vil også være problemer med hvem der skal have den civile hjælp til genopbygningen! Hvis Karzai skulle bestemme, så vil han formentlig forlange at alle pengene går til centraladministrationen, således at han får en økonomisk klemme på andre lokale kræfter, eller f.eks. Taleban som han kunne formodes at ville forbigå i tildelinger af økonomiske og andre ressourcer, såsom genopbygningsprojekter til lokale byer og landsbyer. Men det hele vil igen være afhængig af den aftale som konfliktens parter kan få etableret som et minimums-grundlag for en mere eller mindre fredelig sameksistens.

Bliver det via en meget sammensat centralregering- og administration? Skal der laves en forholdstalsdeling af hjælpen, så en bestemt procentdel går til centraladministrationen? En anden procentdel fordeles til de provinserne. Og lade dele af hjælpen kanalisere via internationale hjælpeorganisationer som ikke har været parter i krigen, men koncentreret sig om at opbygge skoler, få landbrugsprojekter i gang mv. Der er mange og store uløste problemer i en sådan aftale som det vil tage lang tid at blive enige om. Der vil også skulle lægges et kraftigt pres på de indvolvede parter, dels via USA og Vesten på Karzai & co., dels via Pakistan på

Taleban og så videre. Men en beslutning om fra amerikansk – og dansk - side om at trække tropperne ud, er en nødvendig forudsætning for at tviuge parterne til at indgå i en forhandling. Men personligt tror jeg ikke at USA er indstillet på at lægge det store pres på Karzai & co. for øjeblikket. Hvorfor ikke?: Hvis der kommer en samlingsregering til magten, vil Taleban og Dostrum, så være interesserede i et større antal amerikanske baser med et antal uspecificerede amerikanske soldater og CIA-folk skal forblive i Afghanistan? Den som ville være mest interesseret er Karzai, da han ingen magtbasis har andet end den som USA-militær og økonomisk hjælp giver ham!

Men hvis vi alligevel antager at USA stort set forladet Afghanistan efter en politisk aftale med Taleban om at al-Qaeda forsvinder fra Afghanistan og Taleban garanterer ikke selv at foretage terror-aktiviteter, eller støtte sådanne hverken politisk, økonomisk eller militært, så er problemet ikke løst for USA. Problemet vender bare tilbage til Pakistan! Det er ikke sandsynligt at Pakistans militær og efterretningstjeneste totalt formår at eliminere Taleban i Pakistan og alle al-Qaeda-celler, inkluderet dem som evt. er blevet smidt ud af Afghanistan af Taleban & allierede dér!

Ja, den tid – den sorg. Siger man vel i Washington. Een front ad gangen, please. Hvis Pakistans militær forinden ikke har fået løst dette problem, ja så er Obama kommet fra asken og i ilden. Det er jo ikke sådan at invadere, besætte eller bombe en "allieret" i kampen mod terrorismen. Ovenikøbet en allieret som man har godkendt har atomvåben! Som man har givet mange milliarder dollars i våbenhjælp! Som man har givet mest-begunstiget status på en række eksportvarer fra Pakistan til USA! And so on.

Bortset fra det så er der jo andre magter i området som også har interesser i hvad, hvordan og hvornår der udvikler sig en "fredsløsning" i Afghanistan. Der er jo den lidt sjove situation at USA har fået tilbudt hjælp og assistance fra så forskellige lande som Rusland og Iran, som begge var glade og lykkelige da Taleban blev styrtet, men som heller ikke er interesserede i at USA står for stærkt i området. Iran har f.eks. flere gange tilbudt sin hjælp og er overhovedet ikke interesseret i at se Taleban vende tilbage til magten, lige så lidt som de er interesserede i at sunnimuslimerne og Baath-partiet vender tilbage til magten i Irak. Men USA har aldrig reageret positivt på de iranske tilbud. Problemet var at hvis man begyndte at samarbejde med og fik oplysninger fra Iran, så ville det jo svække forsøget på at isolere Iran og præstestyret. Og så regnede USA også med at det selv ville kunne klare problemerne.

Ja, man kunne blive ved, men notater er nødt til at få en ende, også mine. Så må en senere opfølgning tage sig af vinkler som jeg ikke har fået med, eller korrigerer vurderinger, hvis det bliver nødvendigt. Nogle af vurderingerne ville det sandelig være rart at få underkendt i de kommende år, det ville f. eks. være stærkt til gavn for den afghanske befolkning.

Notatet er færdigskrevet fredag den 12. marts 2010. - Lance Jensen, mobil 21 20 94 53.